

Με τον ΑΝΔΡΕΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ

ΕΓΩ στην YENEΔ; Κι όμως! Πέρασα την πύλη, χαιρέτησα στρατιωτικά τον φρουρό με την ξιφολόγη (που μάλλον μας προστάτευε ακόμα απ' τον εσωτερικό εχθρό -τον κομμουνισμό) και πήγα να δω τι στο καλό με θέλουν.

ΕΙΧΑΝ καλέσει κάποια παιδιά απ' το κίνημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας που αναπτύχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '70 - αρχές '80 για να καταργηθεί το κρατικό μονοπώλιο στα ΜΜΕ και ν' αποκτήσουν φωνή όσοι δεν είχαν. Ηθελαν, λέει, να ξεμουχλιάσουν, να ζωντανέψουν την ΕΡΤ. Θα έδιναν μικρόφωνα και κάμερα σε νέους δημιουργούς, θα άνοιγαν το κρατικό δίκτυο σε καινούργια ρεύματα και ιδέες και θα εγγυούνταν την ελεύθερη έκφραση και την πολυφωνία. Πολύ καλό για να 'ναι αληθινό...

Η ΕΡΤ ήταν τότε μονοπώλιο. Δεν επιτρεπόταν να λειτουργήσουν ιδιωτικοί ραδιοσταθμοί και κανάλια και όσοι το επιχειρήσαμε μας εντόπιζαν τα ραδιογωνιόμετρα, έκανε ντου η Αστυνομία στο στούντιο, μας συνελάμβαναν και περνάγαμε αυτόφωρο. Την ίδια στιγμή μάς πρότειναν να πάρουμε εκπομπές. Αν ήταν δυνατόν;..

ΔΟΥΛΕΨΑ στο καθημερινό νεανικό μαγαζίνο «Εδώ Ραδιο-συννεφούλα» που επικεφαλής ήταν ο Νίκος ο Λακόπουλος. Πολλοί θήτευσαν εκεί, μεγάλη σχολή. Μας άκουγε όλη η νεολαία. Η Ραδιο-συννεφούλα έγινε θρύλος. Μπήκαμε στο μάτι του κυκλώνα. Μας χτύπησαν με μια Μερσεντές στα Εξάρχεια, τον Νίκο, τη Ρίκα και μένα. Βγήκα-

Κόσμος και...**μη**Επιμέλεια **ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ**

με απ' το νοσοκομείο με κατάγματα και επιδέσμους. Είχα ένα ρωγμώδες κάταγμα στους θωρακικούς που έκλεισε στραβά και μου πιέζει τον πίσω σάκο των νεύρων. Δεν παίρνει εγχείρηση κι όταν αλλάζει ο καιρός πονάω φρικτά μου άφησε κουσούρι, πώς να τα ξεχάσω;

ΜΑΣ έκοψαν όταν μεταδώσαμε

ρει τους καλύτερους απ' την ελεύθερη ραδιοφωνία. Μαζευτήκαμε πάλι όλοι εκεί. Μόλις οι μετρήσεις έδειξαν ότι το Δεύτερο Πρόγραμμα έγινε πρώτο και πέρασε τις Κυριακές σε ακροατικότητα τον μεσουρανούνη τότε «Αθήνα 98,4», φυσικά, το έκοψαν...

ΞΑΝΑΓΥΡΙΣΑ στην κρατική τηλεό-

Για την ΕΡΤ

ζωντανά μια συναυλία του Τζίμη του Πανούση. Πάλι πρωτοσέλιδο γίναμε... Με ξαναφώναξαν. «Θα κάνουμε, λέει, ζωντανές νυχτερινές εκπομπές, θα είναι ανοιχτά τα τηλέφωνα στους ακροατές». Μπορούσα να απουσιάζω απ' τη νέα επανάσταση; «Μεθυσμένα ηλεκτρόνια», «Τρεις κακοί στον ίσιο δρόμο», «Μια ακόμη νυχτερινή περιπέτεια», δούλεψα 8 χρόνια στην ΕΡΤ. Τη μια μέρα με βραβεύσανε στην εκδήλωση για τα 50 χρόνια της Ραδιοφωνίας και την επόμενη με κόψανε...

ΜΕ ξανακάλεσε ο Μάκης ο Γιουμπαζολιάς... Επεισε τον Μαρούδα να κάνει το κυριακάτικο Δεύτερο Πρόγραμμα ανεξάρτητο και να πά-

ραση, αρχές της δεκαετίας του '90 με τα (αυτο)βιογραφικά πορτρέτα «Ελα όπως είσαι». Όταν έκανα την τελευταία συνέντευξη της Λιλής Ζωγράφου που μιλούσε με τον θάνατο (της), σπάσανε πάλι τα τηλέφωνα οι υπουργοί. Είχα όμως πλέον εμπειρία... Λίγο πριν προλάβουν να με ξανακόψουν κατάφερα να πείσω τον Βαγγέλη τον Βενιζέλο, που ήταν τότε κυβερνητικός εκπρόσωπος, να πάρει συνέντευξη απ' τον εαυτό του υποδουμένος τον δημοσιογράφο. Δύο διαφορετικοί Βενιζέλοι στο ίδιο πλάνο να συνομιλούν στο πρεσ ρουμ... Μουδιάσανε. Δεν φανταζόντουσαν κάτι τέτοιο και δεν ήξεραν πώς να το αντι-

μετωπίσουν.

ΟΛΗ την εβδομάδα δείχνουν, λένε και γράφουν διάφορα για την ΕΡΤ. Είπα κι εγώ να γράψω τη δική μου εμπειρία... Το κάνανε ΔΕΚΟ το «μαγαζί» γιατί φοβόντουσαν ότι έκανε επιτυχία. Ο,τι ξεχώριζε το πολεμούσαν· ακόμη και το Τρίτο Πρόγραμμα του Χατζιδάκι. Όταν κυβερνήσεις βόλευαν σε ΔΕΚΟ όποιον περίσσευε. Αυτή είναι η αλήθεια. Και όσα ταλαντούχα παιδιά επέλεξαν να μονιμοποιηθούν για να 'χουν μια σίγουρη δουλειά μαραζώσανε εκεί μέσα. Τους παραμέρισαν και τους βάλανε στο «ψυγείο». Για να μπορούν να μοιράζουν παραγωγές που δεν έβλεπε κανείς, να κόβουν παχυλούς μισθούς συμβούλων και παρασυμβούλων με απίστευτη σπατάλη και αδιαφάνεια. Κλασικά εικονογραφημένα, όπως σ' όλες τις ΔΕΚΟ.

Η ΕΡΤ δεν μπορεί και δεν έχει κανένα λόγο να ανταγωνιστεί τα ιδιωτικά ΜΜΕ. Την πληρώνουμε όλοι μέσω της ΔΕΗ για να υπάρχει ένα αντίδοτο στον «πόλεμο της πληροφορίας» και στη φτηνιάρικη δωρεάν ψυχαγωγία. Αν κάτι έχει ουσία, ποιότητα και αξία επιβραβεύεται πάντα απ' το μεγάλο κοινό. Και η ΕΡΤ μπορεί και οφείλει να το κάνει αυτό. Να προβάλλει απέναντι σε ό,τι έχει κυριαρχήσει ένα μοντέλο εναλλακτικό. Αν μπουν δέκα απαραίτικοι κανόνες, πέντε ορκωτοί λογιστές και να αξιοποιηθεί ο αξιόλογος κόσμος που έχει παραμεριστεί, το ζητούμενο θα είναι πάλι το ίδιο. Ιδέες, ιδέες, ιδέες. Και φαντασία.

* Κρίση στους Λίμπεραλ

Υστερα από οκτώ ώρες διαβουλεύσεων προχθές η κοινοβουλευτική ομάδα του Λίμπεραλ Πάρτι ποτέ δεν ήταν τόσο διχασμένη, τουλάχιστον τα τελευταία 15 χρόνια και ήδη ο αρχηγός του Κόμματος, Μάλκολμ Τέρνμπουλ, βρίσκεται σε πού δύσκολη θέση. Οι πολιτικοί αναλυτές λένε ότι είναι θέμα χρόνου πότε θα αλλάξει η ηγεσία του Λίμπεραλ Πάρτι και το πολιτικό μέλλον του φιλόδοξου Μάλκολμ.

Το πρόβλημα είναι ποιός θα αντικαταστήσει τον Μάλκολμ Τέρνμπουλ και βλέπω τον Κέβιν Ραντ γονατιστό στον ιερό ναό όπου εκκλησιάζεται να παρακαλεί τον Θεό να πραγματοποιήσει το όνειρο (μάλλον απειλή θα έλεγα) του «νεκροθάφτη» Κέβιν Αντριους να διεκδικήσει την αρχηγία του Λίμπεραλ Πάρτι.

Μια λύση θα ήταν ο Λίμπεραλ Πάρτι να δώσει τον Μάλκολμ Τέρνμπουλ στο Εργατικό Κόμμα για να πάρει με μεταγραφή τον Κέβιν Ραντ, ή μήπως είναι πιο πρακτικό να επαναφέρει τον Τζον Χάουαρντ;

* Οποίος ψόγος!...

Εγγραψε ο Γιάννης Τριάντης: «Τις προάλλες ένας πιτσιρικάς, μαθητής του Δημοτικού, αρνήθηκε να δεχθεί την επίσημη άποψη για τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Τον επιτίμησαν οι καθηγητές, ανένδοτος ο πιτσιρικάς (Τούρκος την καταγωγή). Εκλήθη ο πατέρας του, αλλά κι εκείνος στην ίδια ρότα με τον γιο του. Οι νουθεσίες εξελίχθηκαν σε απειλές. Οι οποίες υλοποιήθηκαν: ο μικρός απεβλήθη για λίγες ημέρες από το σχολείο, για να μάθει ότι πρέπει να ενστερνίζεται την επίσημη άποψη για την Ιστορία. Συνέβη στη Γαλλία και όχι στην αφορεσμένη Ελλάδα ή σε κάποια άλλη «τριτοκοσμική» χώρα, από αυτές που βρίσκονται μονίμως στο στόχαστρο του μονόφθαλμου προοδευτισμού.»

* Καλόο!

Οι αρετές του Έλληνα.... Όταν ο Θεός δημιούργησε τα έθνη, έδωσε στο κάθε έθνος από δύο αρετές. Έτσι, έκανε τους Αμερικάνους τακτικούς και νομοταγείς,

τους Γερμανούς αποφασιστικούς και μελετηρούς, τους Ιάπωνες εργατικούς κι υπομονετικούς. Για τους Έλληνες είπε: θα είναι έξυπνοι, τίμιοι και θα δουλεύουν στο δημόσιο. Όταν τελείωσε τη δημιουργία του Κόσμου τον πλησίασε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και του είπε:

- Κύριε, έδωσες σε όλα τα έθνη από δύο αρετές, αλλά στους Έλληνες έδωσες τρεις. Αυτό θα τους κάνει πολύ ισχυρούς και θα διαταράξει τις ισορροπίες πάνω στη γη.

- Έχεις δίκιο Γαβριήλ, είπε ο Κύριος. Στάθηκα απρόσεχτος κι αυτή μου η απροσεξία θα κάνει τους Έλληνες να κυριαρχήσουν σε όλο τον κόσμο. Κάτι

πρέπει να κάνω αλλά δεν μπορώ να ανακαλέσω τις αρετές που τους έδωσα. Θα παραμείνουν και οι τρεις αρετές αλλά κάθε Έλληνας θα μπορεί να κάνει χρήση μόνο των δύο. Έτσι κι έγινε. Αν ένας Έλληνας είναι τίμιος και δουλεύει στο δημόσιο δεν είναι έξυπνος, αν είναι έξυπνος και δουλεύει στο δημόσιο δεν είναι τίμιος, κι αν είναι έξυπνος και τίμιος δεν δουλεύει στο δημόσιο.

* Μια λέξη κάθε ημέρα

Πράσιν' άλογα ή πράσσειν άλογα; Ποιος ήταν ο τελευταίος πολίτης της χώρας μας που αντίκρισε πράσιν' άλογα και εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ ώστε μετουσίωσε την έκπληξή του σε φράση; Σε ποια περιοχή της ελληνικής επικράτειας εκτρέφονται άλογα με αυτό το χρώμα; Τελικά, υπήρ-

ξαν ποτέ πράσιν' άλογα; Τη φράση «πράσιν' άλογα» τη χρησιμοποιούμε όταν θεωρούμε τα λόγια κάποιου παράλογα, απίθανα, μόνο για να προκαλέσουν εντυπώσεις. Συνώνυμη λέξη είναι τα «κουραφέξαλα» και η φράση «παραμύθια της Χαλιμάς». Συνήθως, όταν εκφράζεται με εκνευρισμένο ύφος, που δηλώνει διαφωνία ή αμφισβήτηση, φράση ακολουθείται από την προσωπική αντωνυμία (σε γενική πτώση) και το ρήμα «τσαμπουνάς», π.χ. «Τι στεφάνι και πράσιν' άλογα μου τσαμπουνάς; Σου έχω πει: δε θέλω να παντρευτώ!». Αν και κανείς δεν αμφιβάλλει για τη σημασία της φράσης «πράσιν' άλογα», η προέλευσή της έχει βασανίσει πολύ τους μελετητές. Η εκδοχή που έχει βρει ευρεία απήχηση είναι ότι προήλθε από παραφθορά της αρχαίας έκφρασης «πράσσειν άλογα», που σήμαινε «το να πράττει κάποιος χωρίς λογική». Η εξήγηση αυτή είναι λαθασμένη, αφού ο Ν. Πολίτης στις «Παροιμίες» του αναφέρει ότι παρόμοια παροιμία υπάρχει στα ρουμανικά-μολδαβικά. Αν η προέλευση ήταν από την ηχητική ομοιότητα με το πράσσειν, δε θα υπήρχαν αντίστοιχες φράσεις σε άλλες γλώσσες. Ο Ν. Σαραντάκος υποστηρίζει ότι στο «Βίο του καρδινάλιου Μετσοφάντι», έργο του 1850, υπάρχει αφιέρωμα στους μεγάλους γλωσσομαθείς των εποχών, και μέσα σ' αυτούς γίνεται λόγος και για το Νικούσιο: «Ο Παναγιώτης καταγόταν από τη Χίο και αργότερα στη ζωή του έγινε γνωστός με το παρατσούκλι «το πράσινο άλογο», που είναι υπαινιγμός σε μια τοπική παροιμία, ότι «είναι ευκολότερο να βρει πράσινο άλογο παρά φρόνιμο Χιώτη»». Αυτά έγιναν γύρω στα 1650, οπότε η παροιμία υπήρχε τότε και όχι με τη μορφή που έχει σήμερα, ούτε με την ίδια σημασία. Τότε ήταν το ανέφικτο, σήμερα είναι το παράλογο. Εξάλλου, σε πολλές γλώσσες το πράσινο χρώμα χρησιμοποιείται συχνότατα ως έκφραση του αδύνατου, του τερατώδους, του εξωπραγματικού.

